

תוקף הסעיפים אוגוסט 2014

פרק משנה 02

משטר ומשמעת - כללי

פ"מ 33.0220 - משטר המחנה – חומרים משכרים

הגדרות

1. בפקודה זו –

א. "חומר משכר" – משקה משכר, סם או כל חומר אחר שקיים יסוד סביר להניח שהשימוש בו עשוי לשבש את תפקודו של החייל באופן כזה שפעילותו עלולה להמריץ או לדכא את מערכת העצבים, לגרום להזיות, או לגרום שינויים בהכרה, בתפיסה, במצב הרוח או בהתנהגות, בין שהחומר אסור לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 ובין שאינו אסור, לרבות חומר שעל פי פרסומו ברבים גורם למשתמש לתופעות הדומות לתופעות הנגרמות כתוצאה מהשימוש בסם מסוכן.

על אף האמור, החומרים שלהלן לא יחשבו כחומר משכר:

(1) תכשיר מרשם, כהגדרתו בפקודת הרוקחים, התשמ"א-1981, ובלבד שנעשה בו שימוש בהתאם להוראות הגורם הרפואי שרשמו.

(2) תכשיר בלא מרשם, כהגדרתו בפקודת הרוקחים, התשמ"א-1981, ובלבד שנעשה בו שימוש בהתאם להוראות היצרן.

ב. "חייל" – חייל בשירות הסדיר או בשירות מילואים פעיל, וכן אזרח עובד צה"ל.

ג. "משקה משכר" – משקה המכיל למעלה משני אחוזי אלכוהול.

ד. "תפקיד" – ביצוע כל תפקיד צבאי על כל היבטיו ומרכיביו, במחנה צה"ל או מחוצה לו, לרבות פעילות הקשורה בתפקיד הצבאי, טיול יחידתי, כוננות והתארגנות לקראת ביצוע תפקיד, והגעה למקום ביצוע התפקיד.

כללי

2. נגע השימוש המופרז והבלתי אחראי באלכוהול ובחומרים משכרים אחרים, הפך לתופעה חברתית שאינה פוסחת על חיילי צה"ל. כאשר השימוש בחומרים משכרים מעורב בנהיגה ברכב או בנשיאת נשק, למשל, הוא עלול להגיע לכדי עבירה פלילית ואף לעלות בחיי אדם. לצד האמור, אף כאשר אין מדובר בסיכון חיים או בעבירה פלילית, הרי שהעירוב בין השימוש בחומרים משכרים לשירות הצבאי מאיים על חוסנו של יחידות, על יכולתן להתמודד עם משימות ואתגרים הניצבים בפניהן, ופוגע בתדמיתו של צה"ל ומנוגד לערכיו.

3. מטרתה של פקודה זו, להבהיר את ההגבלות ואת האיסורים החלים על צריכת חומרים משכרים בכל הקשר צבאי, וליתן בידי המפקדים את הכלים הנדרשים להתמודד עם נגע השימוש בחומרים משכרים.

4. פקודה זו אינה מחליפה את הוראות פ"מ 33.0111 "שימוש בסמים - נוהל דיווח, מעצר ופתיחת חקירת מצ"ח", פ"מ 33.0304 "בדיקה וחקירת מצ"ח" או מחובת הדיווח למצ"ח בעת חשד לביצוע עברה על פי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, או גורעת מהן.

איסור הכנסה, החזקה, מכירה ושימוש בחומר משכר

5. אין להכניס למחנות צה"ל חומר משכר ואין להחזיק בחומר כזה במחנה צבאי או בעת שהחייל בתפקיד, למעט משקה משכר שניתן כמתנה שמותר לקבלה לפי פ"מ 33.0112 "מתנות, טובות הנאה, תרומות, מגביות וקנסות", ובכפוף לתנאים הקבועים בה, או משקה משכר המוחזק לשימוש המותר בנסיבות המפורטות בפ"מ זו.

6. איסור מכירת חומר משכר יהיה כלהלן:

א. מכירת חומר משכר במחנות צה"ל אסורה.

ב. במחנות צה"ל שיש בהם חנות מכירה יחידתית, יבהיר מפקד הבסיס או מפקד המחנה למנהל החנות, כי אסור למכור חומר משכר בחנות ויבקר את ביצוע ההנחיה מעת לעת.

7. שימוש בחומר משכר וצריכתו אסורים לחלוטין על חייל, בכל אחת מהנסיבות האלה:

א. במחנות צה"ל, למעט שתיית משקה משכר על-ידי דיירי שיכוני המשפחות בבסיסי זרוע האוויר והחלל או אורחיהם, בתחומי השיכון. למען הסר ספק, בנסיבות האמורות בסעיפים ב' – ה' להלן, אסורה שתיית משקה משכר גם על-ידי דיירי שיכון המשפחות ואורחיהם, שהם חיילים.

ב. בהיות החייל בתפקיד.

ג. כשהחייל נושא נשק צבאי.

ד. בעודו לבוש מזים.

ה. כשהחייל שוהה בחופשה קצרה (מכונה 'אפטר'), אם אסר על כך מפקדו.

לעניין סעיף זה, "חופשה קצרה" היא שהייה בהפסקה מכל תפקיד, במהלך שעות הפעילות של יחידתו של החייל, אם מסתיימת ההפסקה במהלך יום הפעילות שבו החלה או במהלך הלילה שבסיומו.

8. חייל ייכנס למחנה צבאי, יבצע כל תפקיד, או יישא נשק רק כאשר אינו תחת השפעתו של חומר משכר. מבלי לגרוע מהוראה זו, חייל הנתון תחת השפעה של חומר משכר, בנסיבות האמורות, יודיע למפקדו על כך, ויפעל בהתאם להוראותיו. למען הסר ספק, אין באמור בסעיף זה כדי להצדיק היעדר מן השירות או כדי לפטור חייל מהאחריות להיעדרות כאמור או להפרת הוראות פקודה זו.

9. פקודה זו אינה חלה על חומר המהווה אפסניה צבאית, שהשימוש בו ושחזקתו נדרשים לצורך ביצוע תפקיד צבאי, באופן שעליו הורה היצרן או הגורם המקצועי המתאים בצה"ל.

10. על אף האמור בסעיפים 5-8 לעיל, רשאי מפקד היחידה שדרגתו דרגת תא"ל, לכל הפחות, להתיר שתיית משקה משכר באירוע יחידתי, בתנאים ובהגבלות שיקבע, ובתנאי שימנה מפקד בדרגת סא"ל, לכל הפחות, אשר יהא נוכח במקום האירוע ויהא אחראי להתנהגות החיילים במהלך האירוע ובפרק זמן סביר לאחריו.

בלמ"ט

33.0220

פקודות מטכ"ל

11. בכפוף לאמור בסעיף 8, האיסורים האמורים בסעיפים 5-8 לעיל לא יחולו לעניין יין המוגש לקידוש ולהבדלה בערבי שבתות, בשבתות, בחגים, במועדים ובמוצאי ימים אלו, וכן יין המוגש במסיבות עונג שבת או חג.

12. אין באמור בפקודה זו כדי לגרוע מהאמור בכל דין בעניין צריכה או מכירה של חומרים משכרים.

אחריות מפקדים

13. מפקד היחידה יתדרך את חייליו ויקיים מופעי הסברה בנושא חומרים משכרים והשלכות השימוש בהם, וינקוט את כל הצעדים הפיקודיים והמשמעתיים העומדים לרשותו לצורך הבטחת קיומה של פקודה זו, ובכלל זה, יהיה רשאי לנהוג כלהלן:

א. לערוך חיפוש אצל חייל מפקודיו או במקום שבפיקודו, על מנת להבטיח קיום הוראות פקודה זו, בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 245(ד) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

ב. לבחון האם יש בהתנהגות חייל שהפר הוראות פקודה זו, משום פגיעה בערכי הצבא או חריגה מאמות המידה הנדרשות מחייל בדרגתו ובמעמדו, ובהתאם לנקוט בהליכי השעיה והדחה בהתאם להפ"ע 3.0226 "השעיה והדחה", או לפנות לגורמים המוסמכים, על-מנת שאלה ימליצו על נקיטת הליכים להתרת התחייבות בהתאם להוראות הפ"ע 3.0501 "שירות קבע בצה"ל".

ג. להמליץ בפני סמכות רישוי צה"ל לבחון ביטול רישיון מלא או לפרק זמן מוגדר, של רישיון נהיגה צבאי, בהתאם לפ"מ 58.0202 "רישיון נהיגה", בעטייה של נהיגה תוך הפרת הוראה מהוראות פקודה זו.

ד. להמליץ לפני המפקד המוסמך שישלול את זכות השימוש ברכב צבאי, כאמור בפ"מ 33.0209 "נסיעה מחוץ למסגרת התפקיד".

דין משמעתי

14. העמדה לדין משמעתי על פי פקודה זו תיעשה כלהלן:

א. מבלי לגרוע מהאמור בהוראות כל דין, לא יועמד חייל לדין משמעתי בגין עברה על הוראות פקודה זו, אלא באישור פרקליט צבאי.

ב. האמור בפסקת משנה (א) לא יחול על עברה על הוראות פקודה זו, בנסיבות שבהן החומר המשכר היה משקה משכר בלבד.